

Pravidlá debatných téz

Platné k 23.1.2020

§ 1 Úvodné ustanovenia

1. Téma je kontroverzné tvrdenie, s ktorým sa dá rozumne súhlasiť aj nesúhlasiť.
2. Téma nikdy nie je formulovaná tak, aby ktorýkoľvek tím musel klamať, zavádzať, útočiť na menšiny alebo obhajovať hodnoty nezlučiteľné s demokratickým zriadením.
3. Téma musí byť formulovaná dostatočne jasne, aby vymedzila rozsah debaty, a aby sa z nej dalo predpokladať stanovisko súhlasného tímu.
4. Náročnosť tézy je prispôbena možnosťami a vzdelaniu debatérov na turnaji.

§ 2 Výber tézy

1. Tému schvaľuje výkonná rada na návrh tézového výboru.
2. Ak prípravná téza nie je výkonnej rade predložená aspoň mesiac a improvizovaná téza aspoň 4 dni pred daným podujatím, alebo výkonná rada a výbor nedospejú ku konsenzuálnemu stanovisku včas k termínu vyhlásenia tézy, tak tézu zadá výkonná rada.
3. Na výbere improvizovanej tézy sa podieľajú len tí členovia a členky výkonnej rady, kto nevedú klub, ktorý sa zúčastňuje turnaja.
4. Výkonná rada môže tézovému výboru zadať požiadavku na vypracovanie téz.
5. Členovia a členky SDA môžu tézovému výboru navrhnúť okruhy alebo znenia téz. Výbor sa môžu vyjadriť k tomu, či sa bude návrhom zaoberať alebo nie, a z akých dôvodov. Výbor sa nemôže vyjadriť k tomu, či ho prijíma alebo zamieta, z dôvodu zabezpečenia profesionality procesu.
6. Tézový výbor pracuje v tajnosti. Proces výberu téz a ich formulácie môže konzultovať len s výkonnou radou.

§ 3 Prípravné tézy

1. Na úspešné zvládnutie prípravnej tézy by tímy nemali potrebovať odborné alebo ťažko dostupné detailné znalosti. Cez prípravnú tézu je na nich ale kladený nárok, aby si sami vyhledali informácie nutné k tvorbe argumentačnej línie, zhodnotili ich relevanciu a kvalitu, a tým rozširovali svoje znalosti a zlepšovali výskumné zručnosti.
2. Za zverejňovanie prípravných téz zodpovedá výkonná rada.
3. Prípravná téza sa vyhlasuje najneskôr tri týždne pred začiatkom turnaja.
4. Tézový výbor zabezpečuje priebeh diskusie k prípravnej téze a odpovedá na prípadné otázky týkajúce sa jej.
5. Spolu s tézou môže byť schválené aj znenie jej vysvetlenia. Toto vysvetlenie môže slúžiť len na objasnenie tézy alebo stanovísk tímov pri nej. Neposkytuje argumenty ani pre jednu stranu.

6. Tézový výbor najneskôr týždeň po vyhlásení tézy odovzdá výkonnej rade študijný podklad v slovenčine, ktorý obsahuje vysvetlenie tézy a aspoň 3 odkazy v slovenčine pre študijné materiály pre súhlasné aj nesúhlasné tímy. Študijný podklad môže obsahovať aj dôležité fakty alebo iné informácie o kontexte tézy.
7. Tézový výbor môže po ukončení kola regionálnych turnajov vydať metodický článok alebo zorganizovať webinár o prípravnej téze z daného kola.

§ 4 Improvizované tézy

1. Na úspešné zvládnutie improvizovanej tézy by tímy nemali potrebovať znalosti nedostupné zo školy alebo dennej tlače. Cez improvizovanú tézu je na tímy kladený nárok udržiavať si dobrý všeobecný prehľad a zlepšovať svoju schopnosť využiť všeobecné alebo tématicky rôznorodé znalosti k tvorbe argumentačnej línie.
2. Vyhlásenie improvizovanej tézy musí sprevádzať informačné usmernenie, ktoré poskytne definície kľúčových pojmov alebo fakty nutné pre úspešné zvládnutie tézy. V odôvodnených prípadoch a po schválení výkonnou radou informačné usmernenie nemusí byť súčasťou vyhlásenia tézy.
3. Ak pri debate na improvizovanú tézu môžu zaznieť vyjadrenia, ktoré môžu byť citlivé pre niektorých debatérov, debatérky, príslušníkov alebo príslušníčky menšín, predseda alebo predsedníčka tézového výboru zabezpečí, že pri vyhlásení takejto tézy zaznie primerané upozornenie pre tímy, rozhodcov a rozhodkyne na túto skutočnosť.
4. Improvizovanú tézu na turnaji vyhlasuje člen alebo členka tézového výboru v čase a spôsobom, ktorý určí organizátor alebo organizátorka podujatia.
5. Ak na turnaji nie je prítomný člen alebo členka tézového výboru, predseda alebo predsedníčka výboru doručí znenie tézy organizátorovi alebo organizátorky turnaja, kto ju vyhlási.
6. Pri improvizovanej téze môže akreditovaný rozhodca alebo rozhodkyňa podať ďalšie vysvetlenie tézy, ak o to požiada debatný tím, a súhlasí osoba zodpovedná za vyhlásenie tézy na turnaji.
7. Dĺžku prípravného času na improvizovanú tézu stanovujú pravidlá turnaja. Počas jedného turnaja musia byť prípravné časy zhodné.
8. Na improvizované tézy sa tímy pripravujú samostatne, bez ďalších tímov alebo osôb. Prípravy sa môžu zúčastniť len tí debatéri a debatérky, ktorí budú za pripravujúci sa tím v nadchádzajúcom kole debatovať.
9. Tímy pri príprave nemôžu používať tlačene materiály ani elektronické zariadenia.
10. Pri prvom porušení pravidiel prípravy upozorní tím organizátor, organizátorka, rozhodca alebo rozhodkyňa, čo následne oznámi osobe vykonávajúcej metodický dozor. Opätovné porušenie pravidla môže osoba vykonávajúca metodický dozor penalizovať kontumačnou prehrou daného tímu. Súperom takto penalizovaného tímu sa započíta výhra ako v prípade stojaceho tímu pri nepárnom počte tímov na turnaji.
11. Tézový výbor po ukončení debát zorganizuje debríng. Trvá od 2 do 5 minút a pokrýva modelovú argumentačnú líniu súhlasného aj nesúhlasného tímu, prípadne dôležité strategické aspekty debaty. Tézový výbor môže na debríng nadviazať článkom alebo webinárom.